

repoj kmil, katero nafehta. Dobro bi bilo, ko bi se naš častiti držal sv. evangelija, kateri se bere na dan sv. Marka: Ako hočeš biti moj učeneč, ne smeš imeti ne torbe nemošnje i. t. d. (Ne zlate verižice pač pa črno lakirano kočijo.) — Slišati ga je bilo večkrat, da je rekel: moji farani so res kaj dobre ovčice; kako me lepo vbogajo. To pribijem tudi jaz tukaj, da je to res. Celo občinski župani se mu udajo. Saj jim svetuje, kateri poslanci naj se volijo, ktere časnike morajo brati in kako naj ravnaajo, vse se ga uboga. Potem pa jim pravi: res dobre in pridne ovčice ste. — Dne 18. t. m. je pogorelo poslopje Jožefu Reih v Hranjgovih domačeh župniji. Ko smo šli od tistega velikanskega ognja domov, nam je svetoval nek pameten Štajercijanec: Pojdimo ko naj poprej k našemu dekanu, ter ga poprosimo, naj zapove svojim ovčicam, da si ustanovijo požarne brambe po občinah. Njega bode gotovo ljudstvo ubogalo, kakor ga je, ko je ustanovil „Marijino družbo“, kakor romanje, mladeniško organizacijo i. t. d. Naj imajo te požarne brambe slovensko ali nemško, turško ali japonsko komando; to je vse jedno, ako le bodo ustanovljene. Tudi dobro bi bilo, ako bi zapovedal častiti kaj takega duhovnikom nejegove tehintije, kakor tudi to, da opustijo njegovi podložni duhovniki letošnjo zbirco (beringo), ker po sosednih župnijah preti tudi hudo od suše prizadetih siromakom. Gosp. Caf! Bodate torej tako prijazni ter nam storite to do broto! — Naznaniti ti še moram, dragi „Štajerc“, nekaj groznega. Dne 19. t. m. sta dva klerikalna agitatorja žganičila dopoldan v Brumnovi žganičarji v Lahoncih, kjer je znani klerikalni Meško kot župan. Ko sta se ta dva žganičarja od grla napila, sta se znemirala, ter je takozvani Klemenčič mizar zabodel svojega žganičnega tovariša z nožem v srce, ki se je ta zgrudil takoj mrtev na tla. (Res pridne, pobožne ovčice iz klerikalnega gnezda). Stari misijoner.

Sv. Barbara v Halozah. Cenjeni čitatelji „Štajerca!“ Moram vam naznaniti neizmerno skrb našega crkv. ključarja Habičeka. Sedaj ko živi v sovaštvi s kaplanom Rabuzekom, nima miru noč in dan. Obiskuje sam odlične farane ali pa pošilja zeta, naj prigovarja za odstranjenje tega kaplana. Mislite si, dragi čitatelji, čast katero on uživa v zagradu na svojem novem sedežu, katerega so omissli g. Vogrin njemu kot crkv. ključarju; tamkaj sedi kakor kralj Salomon v stari zavezi, ko ga je prišla obćudovat kraljica iz Labe. In nekaj enakega se bi bilo njemu posrećilo ko bi bil v zagradu navoć pred šolarsko mašo; po leti ga je prišla obćudovat celo Rejherjeva koza in ko ga ni našla je meketala tako, da je morala zgoraj omenjenega soproga iti žalostno žival tolažit in izganjat. Sedaj vsaj znamo, radi česa je vohod v žagrad prepovedan od strani g. Vogrina. Mislimo si njegovo skrb pri cerkvenih opravilih. Na Telovo mesto da bi šel z kadilnico pred Reš. Telesom, pa je krenil za dekletnico proti stranskim vratom, ter so morali opozoriti župnik njemu podobnega Belšaka, da ga je spravil na pravi pot. Kadar pa pred oltarjem z kadilnico podkaja, tedaj pleše po kolenih na stopnicah od enega konca do drugega, ne da bi vstal in zopet pokleknil. Ko je še bil predstojnik, je zmiraj po noći hodil okoli po straži z svojimi privrženci, ter obiskoval hiše, kjer so bila dekleta zaljubljen v fante; ako je katerega zavohal ga je v imenu postave aretirjal, in pri tem ni pomislil da je on sam bil še veliko hušji v zgodnji mladosti, kar se je pokazalo pri Treziaki. . . . To je sposobnost za crkv. ključarja! Nevidišga.

Od hrvatske meje. Dolgo se že nisem oglašil v vašem cenjenem listu. Različno delo me je mudilo in čakal sem primerne časa, da napišem nekaj vrstic o našem haloškem Nepomuku. Pred kratkim sem namreć zvedel, da se zaradi mojega dopisa napadajo druge osebe, češ, da le ta zamore vedeti moralne zasluge našega popolnoma nedolžnega župnika. Povedati vam moram, da so pri nas že žabe regetale, kako je naš čedni g. župnik Vogrin v Zavrću v ekstra sobi se zabaval s hrvaško devojko — seveda popolnoma sam — in da še tedaj ni hotel se od nje loćiti, ko je za njim pripapljal dekan. Nadalje nam je nekdanja kuharica pri Borlu pravila, kako ji je nagajal ter celo silil v njeno sobo. Gospod Vogrin, popravite to, če si upate!

In ta gospod se danes rad obišće one devojke, s katerimi se je nekđaj tako divno zabaval. Pripelje se, liki turškemu paši, in ko je vzel njemu podobnega zavrćkega dekana na voz, se spusti v dir skozi Zavrć na Hrvaško. Sicer pa pustim dekana pri miru, ker sedaj nima razun Vogrina in svoje žlahte nobene zabave. Njegove najpokornejše in najćistejše Marijine kćerke so odsle, a druge so većinoma dobro zrejene morale dati devištvu slovo. Ćudimo se le, da se tudi neke hrvaške farske devojke ta bolezen ne prime. Vam, g. Vogrin pa svetujem, da primete pero v roko in napravite popravek. Će ne znate sami, naj vam pomaga kunštni Rabuzekov Jakec. Ta šment vam še morebiti v verzih takšnega sestavi. Toraj Jakec, Trezika in Nepomuk na delo — v slogi je moć!

Nevesekdo.

Vsakdo bo di član tiskovnega društva „Štajerca“.

Napredno delo.

Gornja sv. Kungota.

Hudi boji za življenje silijo ljudi, da se združujejo, kajti le v slogi je moć. To so spoznali skoraj že vsi stanovi, le naš kmet ne ve tega ter prepušća skrb za lastni blagor tujim osebam, većinoma ljudem, ki so prava kuga za ljudstvo, kakor nas ući zgodovina.

Pa hvala Bogu, že se svita! Tudi kmet bo postal samostojen gospod in noće več biti podoben ponižnemu volićku, katerega goni lena ljudska pijavka, kamor hoće. Sam mora plaćevati davke, sam je moral dolga leta služiti kot vojak za branitelja domovine, zato hoće tudi sam odloćevati, kaj se mora storiti za njegov stan.

Pri nas je sklenilo nekaj kmetov in kmet-skil prijateljev, da poućijo tukajšne posestnike, kako potrebna je za nje združitev. Prosili so vodstvo agrarne, to je poljedelske stranke v Gradcu, naj priredi tukaj kmetski shod. In res je vodstvo ustreglo ti želji in tako se je v nedeljo dne 23. avgusta zbrala velika množica kmetov iz naše, šentjurske in svićinske fare v krćmi g. Mayerja.

Shod je otvoril g. nadučitelj Kellenberger iz Svićine. Pozdravil je zbrane moće in jim slikal, kako potrebno je, da se tudi kmeti enkrat združijo. Potem je predlagal, da se voli za predsednika shoda gospod V. Falke, grajšćak v St. Jurju, za njegovega namestnika pa g. Pavel Doppler, posestnik v St. Jurju.

Nato je gospod cesarski svetovalec dr. Kapper iz Gradca kot vodja agrarne stranke v krepkih besedah razložil, zakaj se morajo združiti tudi kmeti in kaj hoće storiti agrarna stranka.

Agrarci hoćejo, naj se kmeti brez razlike jezika, vere in političnega mišljenja združijo, da zamorejo potem lahko ustanavljati zadruge, če so v katerem kraju potrebne in da bodejo lahko prevzeli zalaganje vojaštva s potrebnimi pridelki. Agrarna stranka je ustanovila v Gradcu agrarno banko (hranilnico), pri kateri lahko dobi kmet denar po cenì proti amortizaciji na posodo. Da bi kmeti ne zapravljali s nepotrebnimi tožbami časa in denarja, dobi vsak ud agrarne stranke od vodstva zastojnj natanćen nasvet, kaj mu je storiti, kadar se mu zgodi kakšna krivica. Agrarna stranka hoće delati na to, da bodejo pri volitvah izvoljeni samo takšni poslanci, ki ne bodo kmetom samo vse objubili, ampak ki bodejo tudi v resnici delovali za kmetski stan brez ozira na to, če je komu ljubo ali ne. Govornik nam je tudi povedal, da vlada pać meće poslancem milijone, če je pa treba ubogemu kmetu pomagati, tedaj pa ni časa, ne denarja. Namesto de bi cesarstvo zidalo kanal med Donavo in Odro, kar bo veljalo veliko sto milijonov, naj raji uravnava naše potoke in reke in zidajo potrebne ceste in železnice. Tudi bi se moral odpraviti krivični zemljiški davek ter se nadomestiti z osebnim; razun tega bi morali bogataši od svojih denarnih zakljev veće davke plaćevati kakor zdaj. Će bi bili kmeti edini, bi jim vsaka vlada morala izpolniti vse želje in kmetski stan bi bil trdna podlaga cele države.

Za lepe besede se je zahvalil govorniku g. Repnj, načelnik naše kmetske podružnice.

Drugi govornik, gosp. F. Girstmeier, se je tudi zahvalil vodstvu agrarne stranke in vzpodbujal zbrane kmete k složnosti. Će bi bili složni, bi vlada ne študirala tako dolgo škode, ki jo je napravila suša, ampak bi bila kmetom že davno posodila kakih 20 milijonov kron, da bi si bili mogli v pravem času naroćiti krme. Da bi obilo sadje letos ne šlo v nič, morala bi vlada kmetom dovoliti, da smejo prosto žgati, a davek od žganja naj bi plaćal kmet še le potem, ko bi žganje prodal. — Poslanci, ki nič ne storijo za kmeta, so veliki tati: Bogu kra-dejo zlati čas, kmetu srećo, a državi denar. (Vi-harno odobravanje).

Gosp. Kellenberger predlaga, da napravi agrarna stranka potrebne korake, naj se § 23 domovinske postave spremeni v tem zmislu, da smejo tuje občine dajati potujoćim le tedaj denarne podpore, če so v resnici potrebni. Zđaj se večkrat prigodi, da leni potepuhi izvajajo na račun domovinske občine cele stotake.

Potem se je sklenilo ustanoviti za fare Gornja Kungota, St. Juri in Svićina podružnice agrarne stranke, in so se izvolili za zaupne moće, ki naj podružnice ustanovijo, sledeći sestniki: gosp. A. Dobay za St. Juri, gosp. Gašper Gaube za Svićino in gosp. Jožef Mayer za Kungoto.

Nato se sprejmeta ostri rezoluciji proti nameravanemu sklepu tzigovske pogodbe s Srbijo in proti dragemu zidanju nepotrebnega kanala med Odro in Donavo.

Gospod predsednik se je končno zahvalil vsem govornikom in želeć mnogo uspeha, zaključil shod. Pa nismo se še mogli loćiti, ostali smo še nekaj časa skupaj in pri dobrem vincu se je spregovorila še marsikatera navdušena beseda. Pomagaj si sam in Bog Ti bode pomagal!

Novice.

Papež duhovništvu! „Bauern-Zeitung“ piše: „Ob priliki obletnice svojega kronanja izdal je papež duhovništvu celega sveta razglas, v katerem opozarja duhovnike na višjo svetost življenja. Med ćednostmi, ki jih naj duhovnik pred vsem doseže, imenuje papež zlasti ljubezen, ki povsod „mir med narodi razširja“ in celo „sovražniku odpusti“. K temu razglasu piše eden čitatejev: „Dovolite mi malo prošnjo, katere izpolnitev vam bode gotovo zahvalo čitatejev prinesla. Morda bi imeli toliko časa, da preišćete, koliko duhovnih gospodov ima Koroška, kateri živijo čisto in mirmo, darujejo i nasprotnikom dobrote, izprašujejo svojo vest in razširjajo mir med ćloveštvom? Posebno primerni čas za tako raziskavanje bi bila doba deželno-zbornskih volitev. Sicer je lepo, da so v Rimu potrebo takega razglaša izpoznali. Zakaj neki?“ — Mi pristavimo k temu, da nas dotični razglas priprav ne veseli. Resnićno versko srce mora biti žalostno, da smatra papež za potrebno, svojo duhovščino k reću klicati. In koliko duhovnikov bode papeža ubogalo? Od kaplanov-hujskaćev pać nobeden!

Slovenska kaplanokratija. „Sö-K“ piše: Knezoškof dr. Napotnik je razpustil politično društvo „Zvezo lavantinskih dušnih pastirjev“. O vzroku te stroge odredbe ne pišejo klerikalni listi ničesar. Ali se je dozdelo slovenskemu škofu to poćenjanje res že preojstro? Tako je menda, kajti proti razpustu se zavzemajo Plojevi listi. Visoko na času bi pać bilo, da bi naredil g. dr. Napotnik red. Prvaška kaplanokratija je resna nevarnost za cerkev samo. Duhovnik naj narodnostno nastopa, ako zamore to združiti s svojim stanom — ali na prižnici liberalne liste prećitavati, v spovednici nebesa od političnega preprićanja odvisne delati, iz ozadja na družinske oćete streljati, križe zaradi nemškega napisa iz groba trgati, poštene napredne matere po krivici detomora obdolžiti, kakor se je to vse že točka za točko zgodilo, — to je preveć. To mora i g. Napotnik priznati! Take razmere morajo moralnićno propalost uresnićiti, ki mora i po tej kaplanokratiji zastopani cerkvi škodovati.